

γογγυσμοῦ τὸ βάρος τῆς ὑπάρξεως αὐτῶν.

Καὶ ἐνῶ πράττουσι ταῦτα, αἱ ἡμέραι τῆς πάλης διέρχονται ἀστρηπηδόν, καὶ καταντῶσι μηδαμινοί, καθ' ἣν ὥραν τὰ μὲν αἵματα αὐτῶν παγωμένα διακόπτουσι τὴν πορείαν των, τὰ δὲ ἀντικείμενα τῆς ζωῆς φεύγουσιν ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν των τόσοι ταχέως, ὅσον φεύγουσιν αἱ παραλῖαι καὶ αἱ ὄχθαι ἐνώπιον τοῦ τρέχοντος ἀτμοπλοίου. Πῶς θέλουσιν ἐξαρκέσαι τότε εἰς τὰς ἀπείρους ἀνάγκας τοῦ σώματος καὶ τῶν πρὸς τοὺς συγγενεῖς των ἀναγκαίων καθηκόντων; εἰς ποίαν δ' ἡδονὴν στηριζόμενοι θέλουσι χαίρει διὰ τὸ παρελθόν των. Ἐάν δὲ καὶ τότε ἦναι πλούσιοι ποῦ θὰ ἦναι τὰ μάταια μεγαλείων; Ἀ! ἀπατῶμαι, θὰ εὐρίσκωνται εἰσέτι κεκαλυμμένοι ἀπὸ ποικιλόχρους ἐπικηδίου σημαίας καὶ ὑπὸ ὑπερμεγέθους μαρμαρίνου τάφου.

Ἐν Πάτραις τὴν 26 Ἰουλίου 1868.

Α. ΠΙΚΡΑΜΜΕΝΟΣ.

## ΛΟΡΔΟΣ ΒΥΡΩΝ.

Δι' ἓν ἔτος τῶν ταλαιπωριῶν τοῦ λόρδου Βύρωνος ἔδιδον πᾶσαν χαρὰν τῆς ἰδικῆς μου μονάδος ἔγραψέ ποτε ὁ Λουδοκίνος Βοίρνιος, ἐκφράζει διὰ τούτου ὅτι ὁ περίφημος αἰοδὸς τοῦ πάθους καὶ τῆς μελαγχολίας καθ' ὅλον τὸν βίον αὐτοῦ ὑπέφερε «γλυκεῖς πόνους»· διότι γλυκὺς εἶνε ὁ πόνος τῆς ἀγάπης, γίνεται δὲ πικρὸς μόνον διὰ τῆς περιφρονήσεως, ταύτην δὲ οὐδέ ποτε ἐδοκίμασεν ὁ ὠραῖος καὶ ὑπερήφανος ἀνὴρ. Αἱ ἐπιτυχίαι αὐτοῦ ἦσαν ἀπειράριθμοι, ὅπως αἱ τοῦ Δὸν Ζουάν, τοῦ ὁποίου τὴν ῥωμαντικὴν κακοήθειαν κατέστησε γνωστοτέραν δι' ἑνὸς τῶν θελκτικωτέρων ποιημάτων αὐτοῦ.

Ἀλλ' ὁ Βύρων δὲν θὰ ἐγίνετο ὃν ἀνωτέρου εἵδους, οὔτε ποιητῆς, εἰάν δὲν εἶχε γνωρίσῃ τοὺς πόνους τῆς ψυχῆς, τοὺς ὁποίους καὶ οἱ εὐτυχέστεροι δὲν διαφεύγουσι.

Ὁ πόνος ὁ ἕνεκα τῆς ἀτελείας τῶν γηένων, οἱ περιορισμοὶ τῆς πτήσεως τῶν ιδεῶν, ἡ ἐπιθυμία ἀγνώστου εὐτυχίας ἐβασάνιζον τὸν ποιητὴν πλέον παντὸς ἄλλου θνητοῦ καὶ δὲν ἦτο προσωπεῖον φιλαρέσκου τὸ ὅτι παρίστα ἑαυτὸν ὡς ἀτυχῇ καὶ περιέβαλλε τὴν μοῦσαν αὐτοῦ μὲ μελανὴν σκέπην.

Ὁ Βύρων ἐγεννήθη τὴν 22 Ἰανουαρίου 1788 ἐν Λονδίῳ. Ὁ γάμος τῶν γονέων αὐτοῦ ἦτο πολὺ ἀτυχής· ὁ πλοίαρχος Βύρων δηλαδὴ εἶχε νυμφευθῇ τὴν σύζυγον αὐτοῦ μόνον χάριν τῆς μεγάλης αὐτῆς περιουσίας καὶ ἐφέρετο πρὸς αὐτὴν οὕτω πως, ὥστε αὕτη καί τοι ἀγαπῶσα αὐτὸν, τὸν ἐχωρίσθη. Ὁ πατὴρ αὐτοῦ κατηνάλωσε ταχέως τὰ πάντα καὶ ὁ μικρὸς Βύρων ἐνωρὶς ἐδιδάχθη τὰς δυσχερείας κακῶς ἐχόντων οἰκονομικῶν, αἵτινες τὸν παρηκολούθησαν καὶ καθ' ὅλον τὸν βίον αὐτοῦ. Ἄν καὶ ἀρχῇθεν μικρὰ ἐλπίς ὑπῆρχεν ὅτι ἤθελε γίνεαι λόρδος, ὅπερ ὕστερον διὰ κληρονομίας ἐγένετο, ἡ μήτηρ ὁμῶς αὐτοῦ εἶχεν ἀνέκαθεν τὴν ἰδέαν ὅτι ἤθελε γίνεαι λόρδος καὶ ἐνδοξος ἀνὴρ. Ὅτε δὲ κατὰ πρῶτον ἐχαιρετήθη ὡς κάτοχος τοῦ σπουδαίου αὐτοῦ ἐν Ἀγγλίᾳ τίτλου, ὁ Βύρων ἐδάκρυσεν ἐκ τῆς χαρᾶς αὐτοῦ. Δὲν ἔφερεν ὁμῶς καὶ τὴν εὐτυχίαν εἰς αὐτὸν, διότι ἡ αὕξησις τῆς κενοδοξίας καὶ ὑπεροψίας, ἥτις ἐκ τούτου προέκυψεν, ἔσχε κακίστην ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς μορφώσεως τοῦ χαρακτῆρος αὐτοῦ, καὶ ἐνταύτῳ εὐρίσκετο εἰς δυσχερῆ θέσιν ἐκ τῆς ἀντιθέσεως τῆς θέσεως καὶ τῶν χρηματικῶν μέσων αὐτοῦ, διότι τὰ κτήματα τῆς λорδείας αὐτοῦ συνέκειντο τὸ πλεῖστον ἐξ ἐρειπιωμένων πύργων καὶ κακῶς διοικουμένων κτημάτων. Καὶ ἡ πρόωρος δὲ διαφθορά τῶν ἡθῶν αὐτοῦ ἦτο βεβαίως καρπὸς τοῦ τότε βίου τῆς ἀγγλικῆς ἀριστοκρατείας, εἰς ἣν εἶχε καταταχθῇ ὡς νέος λόρδος.

Περὶ ἑαυτοῦ δὲ λέγει «διέτρεξα πάντα τὰ στάδια τῆς ἀμαρτίας μετ' ἀκατανοήτου ταχύτητος, ἀλλ' ἄνευ ἀπολαύσεως· ἤσθην νόμην ἀποστροφὴν εἰς τὰς κοινὰς διασκεδάσεις τῶν συντρόφων μου, ἀλλ' ἡ ἐρημία καὶ τὸ ἐγκαταλελειμμένον τῆς καρδίας μου μετ' ἡγόν εἰς χειρότερα λάθη, τῶν ἐκείνων».

Ἐν τῷ μέσῳ ὁμῶς τῶν ἀτάκτων διασκεδάσεων αὐτοῦ, μετὰ πυγμάχων, χορευτῶν



καὶ ὑποκριτῶν, κατελαμβάνετο συχνάκις ὑπὸ μελαγχολίας καὶ ἀποστροφῆς τοσοῦτον ἰσχυρῶς, ὥστε ἐζήτει τὴν ἀπομόνωσιν καὶ ἐπὶ ὥρας περιήρχετο μόνος ἐν ὑπαίθρῳ. Τὸ πρῶτον ταξείδιον αὐτοῦ, τὸ ὁποῖον τοσοῦτον ἐξαισίως ἔψαλεν ἐν τῷ «Child Harold», ἐπεχείρησεν ὅπως ἀλλάξῃ εἶδος βίου, ὅτε δ' ἐπέστρεψεν ἐξ αὐτοῦ εὗρίσκατο εἰς τὸ ζενίθ τῆς δόξης καὶ ὠραιότητος αὐτοῦ καὶ ἐλατρεύετο ὑπὸ τῶν περὶ τὰ γράμματα ἀσχολουμένων καὶ τῆς κοινωνίας, λησμονηθεῖσων σχεδὸν τῶν ἀποπλανήσεων αὐτοῦ.

Ἐν τῷ Βύρωνι ὑπῆρχε, ὅπως παρὰ τοῖς πλείστοις ποιηταῖς, διπλῇ ψυχῇ, ἡ μὲν εὐγενής, ἀβρά, ὑπερήφανος καὶ μεγαλοπρεπής, ἡ δὲ ἐκτεθηλυμένη, φιλήδονος, ἐγωϊστική. Ἐάν μὲν ἐκυρίευεν ἡ τελευταία, αὐτὸς αὐτὸν κατεφρόνει, ἐάν δὲ ἡ πρώτη ὁ ποιητικὸς νοῦς αὐτοῦ ἵπτατο καὶ ἡ καρδιά αὐτοῦ ὑπερπληροῦτο εὐγενεστάτων αἰσθημάτων καὶ ἀποφάσεων. Ἡ ἀντίθεσις δὲ αὕτη ἐξεδήλουτο καὶ ἐν τῇ ἀντιθέσει τῆς μελανῆς κόμης αὐτοῦ καὶ τῶν γλαυκῶν ὀφθαλμῶν, ὡς καὶ ἡ ἔκφρασις τῶν χαρακτηριστικῶν αὐτοῦ μετεβάλλετο ὅπως καὶ τὸ ἐσωτερικὸν αὐτοῦ.

Κατὰ τὴν λαμπρὰν ὁδὸν αὐτοῦ κατετρώχετο ἀκαταπαύστως ὑπὸ χρηματικῶν ἀναγκῶν, αἵτινες μᾶλας τὰς ἀξιολόγους χρηματικὰς ἀμοιβὰς τῶν ἔργων αὐτοῦ δὲν ἠδύναντο νὰ ἀποσοβῇθῃσι. Διὰ μόνον τὰ ποιήματα αὐτοῦ ἔλαβε παρὰ τοῦ ἐκδότου αὐτῶν ὑπὲρ τὰς 4 χιλ. λιρῶν, τὸ βαλάντιον αὐτοῦ ὅμως ἦτον ὅπως ὁ πῖθος τῶν Δαναΐδων.

Τὰ ἔξοδα, τὰ ὁποῖα ἐνόμιζεν ὅτι ὡς ἐκ τῆς θέσεως αὐτοῦ ἔπρεπε νὰ κάμῃ, εἴτα δὲ καὶ ὁ κορεσμὸς τῶν κακῶν αὐτοῦ παθῶν, τοῦ παιγνίου, τῆς μέθης (ἡγάπα δυνατὰ ποτὰ πρὸς ἀναρρίπισιν τῶν κεκμηκότων νεύρων αὐτοῦ), αἱ γυναῖκες καὶ οἱ ἵπποι ἐξηφάνιζον ἀνυπολόγιστα ποσά. Πλούσιος λοιπὸν γάμος ἦτο τὸ εὐαπόκτητον μέσον πρὸς βελτίωσιν τῆς θέσεως τοῦ νέου, ὡραίου, εὐγενοῦς καὶ περιφήμου ἀνδρός. Αἱ Ἀγγλίδες ὅμως ἦσαν προνοητικώτεραι ἢ ὅσον τις ἠδύνατο νὰ νομίσῃ ἕνεκα τοῦ ἐνθουσιασμοῦ αὐτῶν πρὸς τὸν ποιητὴν καὶ οὕτως ὁ περιδοξὸς ἀνὴρ κατέφαγε πλέον ἢ μίαν χυλόπηκταν. Δὲν ἀπεθαρρύνθη ὅμως ἀλλ' ἐζήτησεν ἐκ

δευτέρου τὴν Κυρίαν Μιλβάνκ, μονογενῆ θυγατέρα τοῦ λόρδου Νιέλ, ὅστις, Κύριος Μιλβάνκ πρότερον καλούμενος, εἶχε κληρονομήσει τὸν τίτλον αὐτὸν μετὰ μεγάλης περιουσίας.

Ὁ Βύρων καί τοι ἐκτιμῶν τὰ μάλιστα τὰς ἀγαθὰς ιδιότητας τῆς νεάνιδος, φαίνεται ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς προτάσεως αὐτοῦ περὶ γάμου δὲν ᾔσθάνετο πρὸς αὐτὴν ἰδιάζουσαν ἀγάπην, διότι ἔγραψε τότε πρὸς τὸν φίλον αὐτοῦ Μοῦρ, «εἰάν τὸ πρᾶγμα αὐτὰ δὲν γίνῃ, ἀναχωρῶ διὰ τὴν Ἰταλίαν.» Ὁ γάμος ὁμοῦς ἐγένετο.

Ἡ σύζυγος τοῦ Βύρωνος ἐνομιζέτο ψυχρὰ καὶ ἐθεωρεῖτο ὡς esprit fort, ἦτον ὁμοῦς κάλλιστα ἀνατεθραμμένη, ἡπιωτάτου χαρακτῆρος, εὐγενής, ἀγαθῆς καρδίας. Ἐν ταύτῳ δὲ καὶ ὠραία. Αὐτὸς ὁ Βύρων ἔλεγεν ὅτι ἦτο παρὰ πολὺ καλὴ δι' αὐτόν.

Κατὰ τὸν γάμον αὐτῆς ἡ Λαίδυ Βύρωνος δὲν ἦτον εἰσέτι κυρία τῆς περιουσίας αὐτῆς καὶ ἐντεῦθεν ἐγεννήθησαν διχόνοιαι περὶ χρηματικῶν ὑποθέσεων, οἱ καταστρεπτικώτεροι σκόπελοι τοῦ συζυγικοῦ βίου. Πρὸς τούτοις ἡ λεπτὴ νέα γυνὴ δὲν ἠδύνατο νὰ ὑποφέρῃ τὸν ἄγριον χαρακτῆρα τοῦ συζύγου αὐτῆς, ὅστις πολλάκις ἐν τῷ μέσῳ τῆς νυκτὸς ἤνοιγε πάσας τὰς αἰθούσας, ἤναπτε τοὺς πολυελαίους καὶ περιήρχετο ἐκφωνῶν ὡς δαιμονισμένος, ἐπυροβόλει μὲ πιστόλιον ἐν τῷ δωματίῳ, ἐνῶ ἡ σύζυγος αὐτοῦ ἔκειτο λεγὼν καὶ πολλάκις παρεπονεῖτο φανερῶς διὰ τὴν ἀπώλειαν τῆς ἐλευθερίας αὐτοῦ. Ἄλλως φαίνεται ὅμως ὅτι δὲν ἐσφαλλε πρὸς τὴν σύζυγον αὐτοῦ, ἦτο πιστὸς πρὸς αὐτὴν καὶ δὲν ὑπέπιπτεν εἰς τὰ πρὸ τοῦ γάμου αὐτοῦ σφάλματά του.

Ἐν τούτοις αἱ πλέον κακόλογοι φῆμαι ἔφθανον εἰς τὰ ὦτα τῆς νέας γυναικὸς καὶ πιθανῶς ἔλεγόν τινες εἰς αὐτὴν ὅτι ὁ σύζυγός της ἐξηκολούθει τὸν ἄτακτον βίον αὐτοῦ ἐκτὸς τῆς οἰκίας· εἰς τὴν περὶ διαζυγίου δίκην τοῦλάχιστον γραϊὰ τις ὑπῆρξε παρίσταται ὡς καταδότρια.

Ὀλίγας ἐβδομαδας λοιπὸν μετὰ τὴν γέννησιν τῆς μονογενοῦς θυγατρὸς αὐτοῦ Ἄδας, ὁ Βύρων ἐγκατελείφθη ὑπὸ τῆς συζύγου αὐτοῦ, ἥτις τὸ κατ' ἀρχὰς μὲν ἐπροφασίσθη ὅτι ἤθελε μεταβῆ πρὸς ἐπίσκεψιν



τῶν γονέων αὐτῆς, εἶτα ὁμῶς ἔγραψεν εἰς αὐτόν ὅτι δὲν ἤθελέ ποτε ἐπιστρέφει πρὸς αὐτόν. Πολλοὶ ἐζήτησαν νὰ τὴν ὑπερασπισθῶσιν διὰ τὸ διάδημα αὐτῆς αὐτὸ, ἰδίως δὲ λέγεται ὅτι αὕτη ἐφοβήθη μὴ γίνῃ μανιακὸς ἐν τοῖς νυκτερινοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ περιπάτοις αὐτοῦ ἢ ταῖς προσβολαῖς τῆς ἀμέτρου ὀξύθυμίας αὐτοῦ. Ὅπως ὁμῶς καὶ ἂν ἦνε, ἦτο βαρὺ ἐγκλημα ἢ ἐγκατάλειψις τοῦ συζύγου αὐτῆς τοσοῦτον ἀποτόμως καὶ προσβλητικῶς.

Ὁ Βύρων ἐκ τῆς ἀναχωρήσεως τῆς συζύγου αὐτοῦ περιῆλθεν εἰς μεγίστην ἀπελπισίαν καὶ τότε ἠννόησε πόσον τὴν ἡγάπα καὶ πόσον τῷ ἦτον ἀπαραίτητος ἡ θυγάτηρ καὶ ὁ οἶκος αὐτοῦ. Τὸ κάλλιστον τῶν ποιημάτων αὐτοῦ εὐγίαινε, ἂν καὶ διὰ πάντοτε» εἶνε τὸ ἐπὶ τοῦ τάφου τῆς οἰκιακῆς εὐδαιμονίας αὐτοῦ ἄνθος. Ἴσως, μᾶλλον δὲ βεβαίως, ἤθελεν ἰαθῇ διὰ τοῦ βίου αὐτοῦ ἡ ἀμαρτωλὴ καὶ ἀσθενὴς ψυχὴ τοῦ ποιητοῦ, εἴαν ἡ σύζυγος δὲν ἐγκατέλειπεν αὐτὸν ἀμέσως κατὰ τὰς πρώτας τρικυμίας.

Ὁ χωρισμὸς τοῦ Βύρωνος ἀπὸ τῆς συζύγου αὐτοῦ ἐχρησίμευσεν ὡς σημεῖον γενικῆς στάσεως κατ' αὐτοῦ καὶ ὅλος ὁ βίος, πᾶσα ἀδυναμία, πᾶν λάθος αὐτοῦ ἐξετέθη ἀνηλεῶς εἰς τὴν δημοσιότητα. Ὁ οἶκός του διὰ τὴν δόξαν αὐτοῦ ὡς ποιητοῦ, καὶ οἱ θρίαμβοι ὡς ὠραίου καὶ εὐγενοῦς ἦσαν βεβαίως τὸ κύριον ἐλατήριο τῆς γενικῆς καταδιώξεως, ἥτις ἠγέρθη κατ' αὐτοῦ.

Ὡς ἄγριον θηρίον διωκόμενον, κατέλιπε καὶ πάλιν τὴν πατρίδα αὐτοῦ ὁ Βύρων καὶ μετώκησεν εἰς Ἰταλίαν, ὅπου ἐλεύθερος παντὸς ἠθικοῦ ἐμποδίου περιέπεσε βαθύτερον εἰς τὰς ἀποπλανήσεις κακῶν ἐπιθυμιῶν. Πολλάκις εἶχε συγχρόνως δύο ἢ καὶ τρεῖς ἔρωτας. Ἡ ὠραία σύζυγος χρεοκόπου ἐμπόρου Ἰταλοῦ συνετέλει ἰδίως εἰς τὸ νὰ ἐπαυξάνῃ τὰς χρηματικὰς ἀνάγκας αὐτοῦ.

Ἡ ζηλοτυπία μεταξὺ τῶν διαφόρων ἀντικειμένων τῆς κλίσεως αὐτοῦ ἐγένετο πολ- λάκις αἰτία θορυβωδῶν καὶ ἀστείων σκη- νῶν. Οὕτως ἡ ἄνω ῥηθείσα σύζυγος ἐμπόρου Μαριάννη διώκουσα αὐτόν, ἐξέβαλε τὴν προσωπίδα μιᾶς τὸν βραχίονα αὐτοῦ ἐχούσης εὐγενοῦς καὶ ὕβρισε τὴν ἀμέμπτου ὑπό- ληψιν καὶ οὐδεμίαν μετ' αὐτοῦ σχέσιν ἔ-

χουσαν κυρίαν ταύτην. Ἄλλοτε πάλιν συ- νηντήθησαν τρεῖς ἐνταύτῳ γυναῖκες ἐν τῇ κατοικίᾳ αὐτοῦ, αἵτινες καθησύχασαν κά- πως τὴν ἐκ τῆς ἀμοιβαίας ζηλοτυπίας ὀρ- γὴν αὐτῶν δι' ἀμοιβαίου ξυλοκοπήματος.

Τοιαῦτα ἀηδῆ καὶ γελοῖα συμβεβηκότα συνετέλουν εἰς τὸ νὰ ἐπαυξάνωσι τὸν κόρον καὶ τὴν νάρκην τὴν ἐνυπάρχουσαν τῷ Βύ- ρωνι. Πλήρης ἀηδίας καὶ ἀποστροφῆς ἤθελε νὰ ἐγκαταλείψῃ καὶ τοὶ ἀσθενῶν τὴν Βενε- τίαν. Ἀλλ' ἡ γνωριμία καὶ ὁ ἔρως τῆς ὠ- ραίας κομήσεως Giuzzioi ἀπέτρεψε τὸν Βύ- ρωνα τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ. Ὁ γέρον σύζυγος τῆς ὠραίας ζηλοτυπῶν ἠθέλησε κατ' ἀρχὰς νὰ διασκεδάσῃ τὸν ἔρωτα τῆς συζύγου του διὰ ταξιειδίων· ἀλλ' ἡ ἀνάπτυξις στηθικῆς ἀσθενείας τῆς ῥωμαντικῆς γυναικὸς ἠνάγκ- ασεν αὐτὸν ὅπως ἀφήσῃ αὐτὴν νὰ συζῇ μετὰ τοῦ ποιητοῦ ἐλευθέρα.

Τὸ ἐξωτερικὸν τοῦ λόρδου Βύρωνος κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην, ὅπως περιγράφεται ὑπὸ τοῦ φίλου καὶ συγχρόνου αὐτοῦ Χουντίου δὲν ἀνταποκρίνεται εἰς τὸ περὶ αὐτοῦ ἰδα- νικόν. Ἡ τάσις πρὸς τὸ πάχος, ἦν τοσοῦτω κατεπολέμει, ἠλλοίονε τὴν ὠραιότητα τῶν χαρακτήρων αὐτοῦ· πάντοτε ὁ- μως ἀνεφαίνετο ἡ ὁμοιότης αὐτοῦ μετὰ τὸν Ἀπόλλωνα τοῦ Belvedere, ἡ ἐγκειμένη εἰς τὴν τομὴν τῆς σιαγόνης καὶ τοῦ στό- ματος. Ἡ θλίψις, ἦν ἡσθάνετο ἔνεκα τοῦ βεβλαμένου ποδὸς αὐτοῦ δὲν τὸν ἐγκα- τέλιπε ποτὲ καὶ ἡ ὑποψία μήπως γίνῃ πα- χύς τὸν ἠνάγκαζε νὰ τρώγῃ φαγητὰ με ὀ- ξος· ἐνίοτε δὲ δὲν ἐγεύετο ποσῶς ἀλλὰ μόνον ἐλάμβανε τέϊον μετ' ὀλίγου ἄρτου. Τὴν ἐντεῦθεν ἐπερχομένην ἀδυναμίαν ἐζήτει νὰ καταπολεμῇ ἐνίοτε διὰ τῆς χρήσεως δυ- νατοῦ οἴνου ἢ ῥωμίου. Ὁ ἀκανόνιστος δὲ βίος αὐτοῦ καὶ αἱ πολλαὶ ἀγρυπνίαι ἐπέφεραν ταχέως τὴν ἑλλειψιν τριχῶν τῆς κεφαλῆς, δι' ἧς ἤλαττοῦτο ἡ ὠραιότης τοῦ μετώπου αὐτοῦ.

Ἐπερισχύσαντος ὁμῶς τοῦ ἀγαθοῦ ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ καὶ ἐκ τῆς οὐδέποτε κορεννυ- μένης τάσεως τῆς θερμῆς καρδίας αὐτοῦ πρὸς μεγάλα ἔργα, ἀπεσπάρθη τῷ 1823 ἐκ τῆς φαινομένης εὐτυχοῦς ζωῆς ταύτης παρὰ τῇ ἐρωμένῃ αὐτοῦ ἐν Γενούῃ. Μετέβη λοι- πὸν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὅπως συντελέσῃ εἰς



τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς χώρας ταύτης. Εἶνε ἄξιον θαυμασμοῦ πόσον σταθερὸς καὶ φρόνιμος ἀνεδείχθη ὡς ὁπλαρχηγὸς ὁ τοσοῦτον ὁρμητικὸς, καὶ ιδιότροπος ἀνὴρ· αἱ ἐπιτυχίαι ὅμως αὐτοῦ, ἦσαν κατώτεραι τῶν προσδοκιῶν αὐτοῦ ἐνεκα διχονοιῶν. Ἡ θλίψις αὐτοῦ καὶ ἀηδία διὰ ταύτας ἐνήργησαν ἐπιβλαβέστατα ἐπὶ τῶν ἄλλως εὐερεθίστων νεύρων τοῦ Βύρωνος· ἐντεῦθεν ὑπέκυψε καὶ εἰς προσβολὰς ἐπιληψίας. Οὐχ ἤττον δὲν παρέλιπε πᾶσαν εὐκαιρίαν ὅπως μὴ καθησυχάζῃ· ἐκολύμβη λ. χ. καθημερινῶς ἐν τῇ θαλάσῃ μέχρι καμάτου καὶ ἵππευε μέχρις ὑπερβολικοῦ κόπου. Κακοήθης πυρετὸς ἦτον ἡ συνέπεια τούτου καὶ ἐντεῦθεν ὁ θάνατος αὐτοῦ τὴν 19 Ἀπριλίου 1824. Ἡ Ἑλλὰς ἐπένθησε βαθέως διὰ τὸν ἄνδρα, διετάχθη γενικὴ πενθηφορία τῆς χώρας καὶ πᾶσα ἡ Εὐρώπη συνεκινήθη ἐκ τοῦ τραγικοῦ θανάτου τοῦ ποιητοῦ καὶ ἥρωος τῆς ἐλευθερίας. Ἡ καρδία αὐτοῦ κατετέθη εἰς Μαυσωλεῖον, ἐν Μεσολογγίῳ, τὸ δὲ σῶμα αὐτοῦ μετηνέχθη ὑπὸ τοῦ φίλου αὐτοῦ κόμητος Γάμβρα, ἀδελφοῦ τῆς ἐρωμένης του, εἰς τὴν Ἀγγλίαν καὶ ἐνεταφιάσθη εἰς τοὺς τάφους τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ. Ὁ μέγιστος τῶν νεωτέρων ποιητῶν τῆς Ἀγγλίας δὲν ἠδυνήθη νὰ λάβῃ μνημεῖον ἐν Οὐεστμινστέρω, τῷ Πανθέῳ τῆς Ἀγγλίας, διότι αὐτόθι δὲν ἠθέλησαν νὰ συγχωρήσωσι τὰς βλασφημίας αὐτοῦ καὶ τὸν ἀνήθικον βίον.

(Ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ).

## ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΟΣ

ΚΑΙ

## ΒΕΡΝΕΡΕΤΤΑ.

Ἐκ τῶν τοῦ Alfred de Musset.

(Συνέχ. ἀπὸ φυλλ. Β'. Γ'. Δ'. καὶ Ε'. τέλος).

### IX

Μόλις μετὰ δέκαπέντε ἡμέρας ἡ Βερνερέττα ἦτο πλέον ἐκτὸς κινδύνου, ἐγειρο-

μένη μικρὸν τῆς κλίνης καὶ λαμβάνουσα ὀλίγην τροφήν. Ἀλλ' ἡ ὑγεία τῆς κατεστράφη, κατὰ τὸ λέγειν δὲ τοῦ ἱατροῦ ἐμελλε νὰ πάσχη ἐφ' ὅρου ζωῆς.

Ὁ Φρειδερίκος δὲν τὴν ἐγκατέλειπεν οὐδόλως. Ἀγνοῶν εἰσέτι τὸ αἷτιον τὸ ὠθῆσαν αὐτὴν πρὸς τὴν αὐτοκτονίαν, ἠπόρει προσέτι πῶς οὐδεὶς ἐν τῷ κόσμῳ, οὔτε τὴν ἐλαχίστην ἐπὶ τούτῳ ἔδειξεν ἀνησυχίαν· καὶ τῶντι ἀπὸ δεκαπέντε ἡδὴ ἡμερῶν, οὔτε συγγενῆς, οὔτε ξένος ἐπεσκέφθη αὐτήν. Ἀραγε ὁ νέος αὐτῆς ἐραστὴς τὴν ἐγκατέλειπεν εἰς τοιαύτην κατάστασιν, αἰτία δὲ τῆς ἀπελπισίας τῆς Βερνερέττας ἦτο ἡ ἐγκατάλειψις αὐτῆς; Καὶ αἱ δύο αὗται εἰκασίαι ἐφαίνοντο ἀπίθανοι τῷ Φρειδερίκῳ· ὁ φίλος του ὁμως ἔδωκεν αὐτῷ καλῶς νὰ ἐννοήσῃ, ὅτι ἡ Βερνερέττα δὲν ἠθέλην ἐξηγηθῆ ποτε ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου αὐτοῦ, ὥστε ἔμενεν ὁ δυστυχὴς νέος ἐν τρομερᾷ ἀμφιβολίᾳ, ταραττόμενος ὑπὸ ἐσωτερικῆς ζήλοτυπίας, κατακρατούμενος δὲ πάλιν ὑπὸ ἔρωτος καὶ οἴκτου.

Ἐν μέσῳ τοιαύτων ταραχῶν ἡ Βερνερέττα τῷ ἐδείκνυε ζωηρατάτην τρυφερότητα· εὐγνωμονοῦσα τὰ μάλα διὰ τὰς παρεχομένας αὐτῇ περιποιήσεις ἐφαίνετο μᾶλλον εὐθυμὸς ἥποτε, ἀλλ' ἡ εὐθυμία τῆς ἦτο μελαγχολικὴ καὶ, οὕτως εἰπεῖν, κεκαλυμμένη ὑπὸ τῶν πόνων. Πᾶσαν δυνατὴν κατέβαλλε προσπάθειαν διὰ νὰ τὸν διασκεδάζῃ καὶ νὰ τὸν πείσῃ νὰ μὴ τὴν ἐγκαταλείψῃ μόνην. Ἀναχωροῦντα ἡρώτα αὐτὸν κατὰ ποίαν ὥραν ἐμελλε νὰ ἐπιστρέψῃ, ἐπεθύμει νὰ τὸν βλέπῃ γευματίζοντα παρὰ τὸ προσκεφάλαιόν της καὶ ν' ἀποκοιμᾶται κρατοῦσα τὴν χεῖρά του. Μυρία διηγήματα χάριν διασκεδάσεως ἔλεγεν αὐτῷ περὶ τοῦ βίου της ἐν τῷ παρελθόντι, προκειμένου ὅμως περὶ τοῦ παρόντος καὶ περὶ τῆς ἀπαισίου αὐτῆς πράξεως, ἔμενε βωβή. Οὔτε εἰς τὰς ἐρωτήσεις, οὔτε εἰς τὰς παρακλήσεις τοῦ Φρειδερίκου ἀπάντησιν ἔδιδέ ποτε, ἂν δ' οὗτος ἐπέμενε πολὺ, καθίστατο ἀμέσως σκυθρωπὴ καὶ τεθλιμμένη.

Ἐσπέραν τινὰ ἔκειτο ἐπὶ τῆς κλίνης της· πρὸ μικροῦ πάλιν τὴν ἐκφλεβοτόμησαν καὶ ἐξήρχετο ἀκόμη ὀλίγον αἷμα ἐκ τῆς ἡμι-κλεισθείσης πληγῆς. Μειδιῶσα ἐθεώρει κυ-